

BIBLIOTECA PUBLICĂ "MIHAIL SADOVEANU"

„Soroceni de dincolo de Soroca”

Antip Țarălungă

Biobibliografie

**Maestru în artă,
președintele Uniunii Coregrafilor
din Moldova**

- *„Un om nu doar de rară hărnicie ci ... și înzestrat cu o cu totul aparte simțire și cunoaștere a dansului nostru popular”*

(revista Moldova, Nr. 3/4, 2007)

Cuprins

Date biografice	3.
Activitate profesională	3.
Alte activități.....	4.
Stagii și cursuri de formare profesională.....	6.
Publicații.....	6.
Publicații despre Antip Țăralungă.....	10.
Distincții.....	11.

Date biografice:

Țarălungă Antip, după tată Pantelimon. Născut la 15.05.1949, s. Redi-Cereșnovăț, raionul Soroca, Republica Moldova.

Studii: Școala de 8 ani din s. Rădi - Cereșnovăț, r-1 Soroca, RM-1956-1964; Colegiul de Construcții din or. Hîncești, RM-1964-1968; Colegiul de Arte, secția coregrafie, din or. Soroca, RM-1971-1973; Institutul de Stat din Leningrad, secția coregrafie, Federația Rusă - 1974-1978;

Activitate profesională:

- ☞ 1968- maestru de șantier de construcții civile în Co-loana Mobilă Mecanizată - 55, or. Soroca , R. M.
- ☞ 1968-1970-serviciul militar.
- ☞ 1970-1971 - maestru de șantier de construcții civile în CMM-55 din or. Soroca.
- ☞ 1973-1974 - Conducător artistic al Casei de Cultură din s. Parcani, r-1 Soroca și conducătorul ansamblului de dans popular „Cireșar” s. Redi-Cereșnovăț, colhozul „Serghei Lazo”.
- ☞ 1978-1991 - Centrul de Creație Populară al Ministerului Culturii, șef al secției coregrafice, or. Chișinău, RM.
- ☞ 1991 - pînă în prezent - Academia de Științe a Moldovei, cercetător științific la Institutul Patrimoniului Cultural, profesor de coregrafie, grad didactic superior.

Alte activități:

- œ 1965-1968 - dansator, artist amator în ansamblul „Andrieș”, Palatul de Cultură din or. Kotovsc (Hîncești). RM;
- œ 1968-1970 - în timpul liber - dansator în ansamblul Casei de Cultură a ofițerilor în Unitatea Militară și în ansamblul Casei de cultură din or. Klin, Rusia;
- œ 1970-1971- dansator în colectivul de dans de la uzina „Electrobîtpribor” din or. Soroca, RM;
- œ 1971-1974 - conducător și coregraf al colectivelor de dans popular al școlii nr.5 din or. Soroca și al Casei de Cultură din s. Bădiceni r-1 Soroca, Președintele Sfatului studentesc a or. Soroca;
- œ 1974-1978 - dansator în ansamblul Casei de Cultură „Naghina” or. Leningrad;
- œ 1980-1991 - fondator și coordonator al Laboratorului de Creație al coregrafilor din RM, cu organizarea lecțiilor practice trimestriale;
- œ 1981-1993 - fondator și coregraf a ansamblului de dans popular „Moldovița”, uzina „Tehizdelii”, or. Chișinău, RM; reînviat în 1993 pe lângă liceul „I. Creanga”, actualmente ansamblul activează în cadrul Direcția Cultură or. Chișinău și Centrul Educație Estetică „Lăstărel”
- œ 1986-1989 - fondator și coregraf al ansamblului „Cosașii”, s. Hirtop-Mare r-1. Criuleni;
- œ 1987-1989 - conducător artistic și coregraf al ansamblului de dansuri populare „Mugurel”, uzina „Zorile”, or. Chișinău, RM;
- œ 1989- fondat împreună cu familia - soția, Raisa, feciorii, Dumitru și Andrei (din resursele financiare ale familiei)

- ansamblul etnofolcloric de muzică și dans „Comoara”, activează până-n prezent.
- ☞ 1990-2000 - profesor la Institutul de Perfecționare a Cadrelor Didactice pe limbă Ministerul Învățământului (dansul popular);
  - ☞ 1994 - fondator și coregraf al ansamblului de dans popular „Lăstărel” (copii de 6-9 ani), activează până-n prezent.
  - ☞ 1996 - fondator al asociației obștești „Societatea Academică de Folclor Comoara”, permanent președinte al asociației (valorificarea folclorului autentic prin intermediul ansamblurilor de dans), fondator al arhivei de dans folcloric în cadrul fostului Institut de Etnografie și Folclor al ASM;
  - ☞ 1998 - fondator, director și coregraf a ansamblului de dans popular „Cireșarii” (studenți ai Colegiului Financiar - Bancar „A. Diordiță”, or. Chișinău) activează până-n prezent.
  - ☞ 2003-2004 - fondator și coregraf al ansamblului de dans popular „Milagro”, (copii africani, locuitori ai RM);
  - ☞ 2005 - membru fondator al Asociației obștești Asociația coregrafilor „Centrul Folcloric Moldovița”, ales președinte al Asociației.
  - ☞ 2009 - la adunarea generală al coregrafilor ales președinte al Uniunii coregrafilor din R. Moldova.

Stagii și cursuri de formare profesională:

- ☞ 1982- Cursuri de perfecționare în probleme de conducere a secțiilor de coregrafie pe plan republican, unional, Ministerul Culturii, Moscova, Rusia; -1993, 1996- Insti-

- tutul de muzicologie și coregrafie al Academiei de Științe, Budapesta, Ungaria, la capitolul „Cercetarea folclorului, valorificarea, păstrarea și promovarea lui”;
- ☞ 1997- Institutul de Etnografie și Folclor al Academiei de Științe, București, România, la capitolul „Valorificarea și promovarea folclorului ca știință”; -2001, 2005, 2007
  - ☞ Cursuri de psihopedagogie, Ministerul Educației și Științei, Chișinău, RM.
  - ☞ 2003, 2006 - Stagiere Ansamblul Academic de Stat „JOC”

Publicații:

- ✍ Țăralunga, Antip. Ion Furnică : Ieri și azi / Antip Țăralungă // Arta. – 2004. – P. 119-123.
- ✍ Țăralungă, Antip. „Sîntem pe marginea prăpastiei, nu numai cu dansul popular, ci cu întreaga artă” : [interviu cu A. Țăralungă, maestru în artă] / consemnare : Arina Roșca // Gazeta liberă. – 2006. – 25 mai. – P. 14.
- ✍ Țăralungă, Antip. Ion Furnică – celebru dansator moldav / Antip Țăralungă ; Acad. de Șt. a Rep. Moldova. Inst. Patrimoniului Cultural, Dir. Cultură a Consiliului mun. Chișinău, Soc. Academică de Folclor „Comoara”. – Chișinău : Grafema Libris, 2006. – 187 p. : imagini, fig., n. muz.
- ✍ Țăralungă, Antip. Spiridon Mocanu – o legendă vie / Antip Țăralungă ; Acad. de Șt. a Rep. Moldova. Inst. Patrimoniului Cultural, Dir. Cultură a Consiliului mun. Chișinău, Soc. Academică de Folclor „Comoara”. – Chiș-

nău : Grafema Libris, 2006. – 119 p.: il., imagini.

- ✎ Codreanca : [din istoria ansamblului sportiv de dansuri : album] / Clubul Sportiv de Dans Codreanca ; aut. concepție : Petru Gozun, Antip Țărălungă ; trad. în lb. rusă : Iurie Balan ; trad. în lb. engl. : Angela Moțpan ; cop. : Simion Coadă ; design : Olesea Plugaru, Andrei Ichim ; fotoprocesare : Igor Hmelnițchi. – Chișinău : „Baștina-Radog” SRL, 2009. – 199 p. : fot., fot. color. – Text paral. : lb.rom., engl., rusă.
- ✎ Țărălungă, Antip. Lexicul dansului folcloric și evoluția lui în dansurile scenice ale ansamblului „Joc” : (*Țăbăcăreasca* și *Hora fetelor* montate de Nicolae Bolotov în 1949 și de Vladimir Curbet în 1960) / Antip Țărălungă // Arta. – 2003. – P. 151-153. – Rez. în lb. fr.
- ✎ Țărălungă, Antip. Spiridon Mocanu – o legendă vie : [actor] / Antip Țărălungă // Arta. – 2001. – P. 92-95.
- ✎ Țărălungă, Antip. Cântul, jocul de acasă ne fac viața mai frumoasă : [notorietate a artei coregrafice Tatiana Usaci] / Antip Țărălungă // Moldova suverană. – 2000. – 11 noiemb.
- ✎ Consătenii mei : (din Rădi-Cereșnovăț, Soroca) / ed. îngrijită de Antip Țărălungă : [ist. și prezentul localității]. – Chișinău : S.n., 2000. – 301 p.
Rec.: Partole, Claudia. Sfânta datorie... // Moldova suverană. – 2000. – 10 aug. – P. 3.
- ✎ Consătenii mei : (din Rădi-Cereșnovăț, Soroca) : [folclor autentic] / Soc. Academică de Folclor “Comoara”; ed. îngr. de Antip Țărălungă ; descifrarea și îngr. creațiilor

muz. de Dumitru Blajinu. – Chișinău : S.n., 2000. – 301 p.: fotogr.

- „Iaca așa se joacă, măi!..” : [pe marginea cărților “Ion Furnică, celebru dansator moldav” și “Spiridon Mocanu, o legendă vie”, semnate de Antip Țărălungă] // Moldova : serie nouă. – 2007. – Nr. ¾. – P. 7. – [Art. Semnat “M”]
- Bantoș, Tatiana. Ion Furnică și Spiridon Mocanu – dansul lor a devenit subiect de carte : [în incinta BNRM a avut loc lansarea cărților “Spiridon Mocanu – legendă vie” și “Ion Furnică – celebru dansator moldav”, semnate de folcloristul Antip Țărălungă] / Tatiana Bantoș // Flux : cotid. naț. – 2006. – 18 dec. – P. 4.
- Curbet, Vladimir. Valori perene românești : Tradiții. Obiceiuri. Rapsozi populari. – Chișinău : Pontos, 2003. – 432 p.
Rec.: Țărălungă, Antip. Valori perene românești // Lit. și arta. – 2004. – 12 febr. – P. 8.
- Țărălungă, Antip. Talentul vine odată cu laptele mamei : [creionări la portr. compoz. și dirijorului de cor “Renaissance” Tudor Zgureanu] // Moldova literară : supl. al ziarului “Moldova Suverană”. – 1998. – 31 ian. – P. 4.
- Țărălungă Antip. Arta coregrafica // Frumos e la șezătoare.— Ch.: Lit. artistica, 1983.

- ✍ Tarălungă Antip. Tineretea - ansamblu de dansuri populare: Buclet.— Ch.: Timpul, 1984.
- ✍ Tarălungă Antip. Moldavschie tanti.—Ch.: Lit. Artistica, 1985.
- ✍ Tarălungă Antip. Moldavschie tanti, (Moldova) tematicescaia programa. - Moscva, 1988;
- ✍ Tarălungă Antip. Coregrafia populara si foto // Folclor din cimpia Sorocii.— Ch.: Știința, 1989.
- ✍ Tarălungă Antip. Dansuri populare: Manual.—Ch.: Edit. „Universitas”, 1992.
- ✍ Tarălungă Antip. 12 dansuri populare // Ruga iezilor cei trei.— Ch.: Prut internațional”, 1999.
- ✍ Permanent în anuarul Institutului Studiul Artelor, și Patrimoniului Cultural al A.S.M, capitolul „Arta Contemporana”- coregrafia.

Publicații despre Antip Tarălungă:

- ✍ Nume de istorie—coregraf / V. Ladaniuc. // Moldova Suverană.—2000.—24 august.—pag. 6.

- ✍ Sfânta datorie / C. Partole // Moldova Suverană.—2000.—10 august.—pag. 3.
- ✍ Antip Țărlungă a primit titlu de Cetățean de Onoare la Rădi—Cereșnovăț / Z. Popușoi // Jurnal Național.—2000.—20 mai.—pag. 12.
- ✍ Spectacol de zile mari / L. Botezatu // Florile dalbe.—1999.—3 iunie.—p. 11.
- ✍ Fenomenelor coincidențelor—Țărlungă / V. Ladaniuc // Capitala.—1999.—15 mai.
- ✍ Prins în centura vieții / C. Partole // Moldova Suverană.—1999.—15 mai.

Mențiuni:

- § Titlul „Otlcinic Sovietscoi Armii”, nr. 255, din 24.05.69;
- § Titlul "Za otlicinuiu rabotu" Ministerstvo Culiturî SSSR, 30.03.1990
- § Titlul Onorific „Maestru in Arta”, Decretul nr. 414 al Președintelui RM, M. Snegur din 31.12.1996.
- § Deținător al medaliilor de aur și Laureat al Festivalurilor Unionale din 1967, 1977, 1985, 1992.
- § Din 11.11.2008 Membru cu drepturi egale al Consiliului Internațional de Dans, UNESCO.

Selectat: Raisa Chiseliță
Elaborat: Viorica Gaja
Sala Multimedia
Redactat: Eugenia Railean

